

Megjelen hetenkint kétszer szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Sátoraljaujhely, Főter 9 szám

Telefon: 42. szám.

Ésiratokat nem adunk vissza.

Nyitólérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 koronyegyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után 2 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések térmérték szerint egy négyszög centim. után 8 fill. — Állandó hirdetéseknek árkedvezmény.

Szózat

Zemplénavarmegye hazafias közönségéhez.

— apr. 12.

Három éve múlt immáron, hogy „A magyar nyelvet és népnevelést Zemplénavarmegyében terjesztő egyesület” örökét átvevő Zemplénavarmegyei Közművelődési Egyesület kérésével hívták zászlója alá a vármegye hazafias társadalmának tagjait azon célok megvalósításához, melyeket kormányhatóságilag jóváhagyott alapszabályai magá elé célul kitűzött.

E taggyűjtő felhívás, sajnós, nem járt a kívánatos eredménnyel. Háromszázötven tag az ország egyik legnépesebb, nagyszámú intelligenciát számláló vármegyéből nem elég reprezentációja azon kultur-egyesületnek, mely az egyik nemzeti parcellán kíván a művelődés jegyében hódító munkát végezni.

Hogy mi oka volt e csekély érdeklődésre valló taglétszámnak, annak közelebbi okaival foglalkozni ezúttal nem kívánunk. Oka volt mindenesetre a reánk zúdult világháború is, mely, mint minden téren, úgy az egyesület életében és működésében is éreztette békítő hatását.

Ámde ma éppen ez a nemzetünket létben és integritásában legközelebb érintő világháború szülte s most már utólagosan észlelhető tanulságok azok, melyek bennünket arra készítettek, hogy újból hívó szóval forduljunk e vármegye hazafias közönségéhez, kérve egyesületünk számára a legteljesebb érdeklődést, munkában való részvételt, támogatást s ennek az egyesület tagjai sorába való belépésben leendő megnyilvánulását.

Alkalmasnak találjuk pedig e hívó szóra e mostani időpontot, mert e szörnyű vérözön már nem áradhat túl soká s mert nemzetünk e megpróbáltatása már kijelölte az irányokat, melyek felé az eljövő békés idők kulturamunkájának haladnia kell.

A népek ocsánján vad hullámok verte szigeteket képző nemzetünk élet-ösztöne, mely ezer éves multja alatt szükségkép többször sikerrel jelentkezett és érvényesült, e világháború folyamán csodás erővel lángolt fel. A magyar faji lélek, az alig, vagy félreismert magyarság, melyet békéjében tartott az emlékek, hagyományok súlya, melyre sokszoros erővel nehezdedtek a multak bűnei, évezredek korát meghaladott erővel dobta magát a népek vad forgatagába, tisztelget, elismerést és megbecsülést szerezve mindennek, ami magyar s ami e névvel összefügg.

S hogy vármegyénk népe, Zemplén magyarsága e diadalmas megismerés kivívásában nem csekélyen részes, annak bizonyosságául a többi sok közül most csak a becsület utját dicsőségesen megfutott tizedik honvéd ezredünkre hivatkozunk, melynek fejére nagy szövetségesünk vezérkarának elismerése fonta a legszebb babért.

E népnek, mindenkori s mostani nagy erősségünknek, a világ előtt a magyar név, vitézség és becsület e dicsőséges meghurcolójának patakokban értünk ömlött vére legfőbb figyelemzetünk a jövő feladatnak kiválasztásában és teljesítésében.

Egyesülni ama létünkkel szorosán összefüggő feladatra, hogy nevel-

jük, műveljük, támogassuk és szeressük ezt az annyit vérzett, a legáldozatkészebb, legönzetlenebb küzdelmet legbecsületesebben megvívott magyar népünket. Hogy óvjuk, védelmezzük, nemzeti életösztönét megszilárdítsuk, faji lelkét ápoljuk: ez a jövő békés korszaknak a háboru által kiutalt s reánk váró első kötelessége.

Egyesületünk alapszabályokban megjelölt feladatai is e célok megvalósítása körül csoportosítva. De népünknek e világok harcában megnyilvánult s elemibb erővel lángra soha nem gyult faji öntudata ma sarkalatos dogmaként jelöli ki egyesületünk legközelebbi feladatát: a magyar nemzeti népkultúra ápolását.

Első és legfontosabb rendeltetésének ismeri az egyesület, hogy a vármegyében, mint azon a földön, a mely az egységes területből működése szintjeül kijelöltetett, fáradságot és áldozatot nem kímélve megteremtse, létesítse a magyar faj művelődésének minden lehetséges feltételeit. Hogy megragadjon és foganatba vegyen minden eszközt és módot, melyel az oly sok vért vesztett népünknek a kultúra áldásaival a boldogulás lehetőségeit nyújtsa s megszabadítsa, nem mint eddig, a hontalanság keserű kenyerétől.

Fáradságot és áldozatot nem kímélve erős ehatározással fog az egyesület e célok felé törni, mert tudjuk, hogy ez idő szerint s a jövőben is szükségesebb, tehát hasznosabb munkát nem végezhetünk, mintha a magyar társadalom lelkiismeretét, kötelességtudatát és erélyét, szóval a magyarság nemzeti életösztönét e vármegyében felébresztjük és megszilárdítjuk. Folytonos hangoztatásával a magyar szupremáciának, mely a háboru tisztító tüzeben, e küzdelmes időkben azon elvitathatatlan jogszerűséghez juttatott bennünket, hogy magyarságunk hódító utjának megérthető, szabad és kétségbevonhatatlan joga van minden olyan hazai területre is törni, mely fölünk vágyainktól és érvényesülésünkötől idegen akar maradni.

Kutatni, vizsgálni, bírálni és összehasonlítani fogunk már most minden hazai, idegen, minden belső és külső mozzanatot, melynek alapos ismerete fontos e célból. Az igazságot egészen akarjuk majd látni, de látni is és a szeretet kíméletével, de őszinteségével fogjuk ezt megmondani, hogy az igaznak, a valóznak, a szükségszerűnek és elkerülhetetlennek helyes felfogása és tettere kész megszívlelése minél szélesebb körben lehetővé váljék.

A legnagyobb magyarok sorába emelkedett nemes lelkű jöltevőnk, boldogult emlékü gróf Andrássy Dénes virágzóvá tette azon reményünket, hogy az általa nyújtott anyagi eszközök birtokában, munkánk lehetőségeinek határait Zemplén egész területét bevonhatjuk és a legkisebb zugba is bevilágíthatunk a kultúra szövetségével.

Ámde e munkához és a kitűzött feladatok köré csoportosított céljaink megvalósításához szükségünk van a vármegye magyar értelmiségének kivétel nélküli áldozatkész támogatására.

Epen azért a megvalósítandó feladatok bevezetőjének tartjuk a vármegye értelmiségének kulturai, társadalmi egységét megteremtteni.

Célunk: az intelligenciát s vármegyénk polgári társadalmát, azokat,

kikben él az önmagunk, a magyarságunk iránti megbecsülés, a kultúra iránti hasznos fogékonyság, az altruizmussal vegyült fajszeretet, egy egységes szervezetbe tömöríteni.

Zemplénavarmegye ez értelmiségének eszéhez, szívéhez, lelkiismeretéhez, sőt jól felfogott érdekéhez intézzük azért e hívó szózatot azon reményben, hogy kiáltó szavunk nem marad hatástalanul s egyesületünk a vármegye intelligens társadalmát tagjai köze soroltan nemes lendülettel, erővel és lankadatlan bizalommal kezdheti meg a közművelődés terén a vállalt feladatok kiépítését.

Az áldozat, amit kérünk, igen csekély. Hiszen tagsági díjunk minimális. De ha e járulékok is nagyban előbbre vihetik és kiszélesíthetik működési körünket, a számban, az egységsülésben rejlő erő, melyhez az egyesület ezuttal törekszik.

Nem akarunk letenni a reményről, hogy e szózatunk nyomán gazdag történelmi multu vármegyénk hazafias társadalmának tagjai oly számban csatlakoznak hozzánk, hogy a hasonló egyesületek között a Zemplénavarmegyei Közművelődési Egyesület első helyen példaként fog vezetni.

Példájaként egy nagy, egymást megértő egységben, kulturai szolidaritásban egyé font vármegyei társadalomnak, hol a magyar hazafias értelmiség megértette, hogy minden igaz magyar embernek az eddiginél jobb meggyőződése alapján apostolnak kell lennie e tekintetben, ha a távolabb és közelmúltban elhanyagolt zömét népességünknek vissza akarjuk adni a nemzetnek.

De bizalommal boesátjuk utjára e kérés szózatot azért is, mert vármegyei társadalmunk méltónak mutatta magát e nagy időkhöz. A háboru ütötte nehéz sebek iránt megnyilvánult meleg érzése, segíteni vagyasa és nemes áldozatkészsége remélnünk engedni, hogy a béke munkájára előkészülő, a faji öntudat ápolásának, a nemzeti közműveltség terjesztésének kizárólag magasabb kötelességerzetből áldozni kívánó egyesületet nem engedni magános utakon, hanem együttes lélekkel jön segítségünkre annak eléréséhez, hogy e vármegye népessége is a magyar nemzet mindenkori létének elpusztíthatatlan hatalmas erősségét képezze.

Hazafias üdvözlettel maradtunk: Sátoraljaujhelyben, 1916. évi február hó 25-én tartott közgyűlésünköböl.

Damjanovich Ágoston, gr. Andrássy Géza, alelnök.

Szentgyörgyi Géza, Domján Elek, főtítkár, ügyv. alelnök.

Az alapszabályok szerint tagja lehet az egyesületnek minden a magyar nemzeti művelődés ügyét támogatni kész tisztességes jellemű és honleány, vagy erkölcsi testület. Alapító tag az, aki egyszer s mindenkorra 100 koronányi alapítványi összeget tesz le, vagy magát 5 egymástutáni éven át 20 korona s az alapítványi tőkehátralék 5 % os kamatának lefizetésére kötelezi, mely kötelezettség az illető alapító halálának esetén örököseire is átszáll. Rendes tag az, aki évi 2 korona tagsági díj fizetési kötelezettségével az egyesületbe való belépését bejelenti. Pártoló tag az, aki az egyesület céljainak előmozdítására, bármikor és bármilyen adománnyal járul.

Az egyesületbe való belépési nyilatkozatok az egyesület főtítkárához: Szentgyörgyi Géza kir. s. tanfelügyelőhöz küldendők.

A sátoraljaujhelyi megfigyelő állomás megszűnése.

Rokkantügyi Hivatallá alakul át.

— apr. 12.

A háboru kiütése után néhány hónappal az északi harctéren fellépett járványok elleni sikeres védekezés céljából Munkácsen, Miskolczon, Losonczon, Besztercebányán, Rózsahegyén, Zsolnán, Trencsénben, Nyiregyházán, Nyitrán, Kassán, Ungváron, Szatmáron, Debrecenben és Sátoraljaujhelyben megfigyelő állomásokat állított fel a magyar kormány.

Az u. n. Etappe-terület körletében netán fellépő járványok továbbhurcolásának megakadályozása, a Hinterland és az ország mögöttes részeinek a járványoktól való mentesítése volt a kormány célja a megfigyelő állomások létesítésével.

A harctérről a megfigyelő állomásokra utalták be a betegeket és sebesülteket megfigyelés, fertőtlenítés és tetvetlenítés céljából. Néhány napi megfigyelés után kiderült, hogy melyik beteg szenved fertőző betegségben és melyik nem. A megfigyelő állomások mint szűrőkorházak csak a nem ragályos betegeket engedték keresztül a mögöttes országrészekbe, a fertőző betegeket ellenben elkülönítették és gyógykezelés alá vették.

A megfigyelő állomások igen jól bevált közegészségügyi intézménynek bizonyultak az ország megvédésében a járványos betegségekkel. Az országban sehol sem tudott járványszerűen fellépni a fertőző betegség.

Különösen a kárpáti harcok idején tettek óriási, eléggé meg nem becsülhető szolgálatot a megfigyelő állomások. Akkor közvetlenül a harctérről kapott betegeket és sebesülteket a sátoraljaujhelyi megfigyelő állomás is, a melynek akkor különösen igen nehéz munkája volt. A folytonosan igényelt férőhelyek miatt — állandóan tele volt a kórház — az öt napi megfigyelési időt a legpontosabban be kellett tartani, folytonosan jöttek és mentek a betegek, ami minden tényező munkáját a legfokozottabb mértékben igénybe vette. Ezekben az időkben a sátoraljaujhelyi megfigyelő állomásra fontos szerep hárult a Szinna és Takasany vidékén fellépett kiütéses tifusz

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljauhely, Főtér 9. szám.
Telefon: 42. szám.

Írásokat nem adunk vissza.

Árnyékban minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor,
negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdéseknél minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
disztribúció, vagy keretrel ellátott hir-
detések törmelék szerint egy négyszög-
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknél árkedezmény.

Szózat

Zemplénavarmergye hazafias
közönségéhez.

— Ápr. 12.

Három éve mult immáron, hogy a magyar nyelvet és népvendést Zemplénavarmergyében terjesztő egyesület örökét átvevő Zemplénavarmergyei Közművelődési Egyesület kérésére a hazafias társadalmának tagjait azon célok megvalósításához, melyeket kormányhatóságilag jóváhagyott alapszabályaiban maga elő céllá kitűzött.

E taggyűjtő felhívás, sajnos, nem járt a kívánatos eredménnyel. Háromszázötven tag az ország egyik legnépesebb, nagyszámú intelligenciát számláló varmergyéből nem elég reprezentáció az ország-egyesületnek, mely az egyik nemzeti parcellán kíván a művelődés jegyében hódító munkát végezni.

Hogy mi oka volt e csekély érdeklődésre valló taglétszámnak, annak közlelő okaival foglalkozni ezúttal nem kívánunk. Oka volt mindenesetre a reánk zudult világháború is, mely, mint minden téren, úgy az egyesület életében és működésében is éreztette békítő hatását.

Ámde ma épen ez a nemzetünk létében és integritásában legközlelő érintő világháború szülte a most már utólagosan észlelhető tanulságok azok, melyek bennünket arra készítettek, hogy újból hívó szóval forduljunk a varmergye hazafias közönségéhez, kérve egyesületünk számára a legteljesebb érdeklődést, munkában való részvételt, támogatást s ennek az egyesület tagjai sorába való belépésben leendő megnyilvánulását.

Alkalmassnak találjuk pedig e hívó szóra e mostani időpontot, mert e szörnyű vérvöröz már nem áradhat tovább s a nemzetünk e megpróbáltatása mert kijelölte az irányokat, melyek felé az eljövő békés idők kulturális munkájának haladnia kell.

A népek ocaánján vad hullámok verte szigeteket képző nemzetünk élet-ösztöne, mely ezer éves multja alatt szükségképp többször sikerrel jelentkezett és érvényesült, e világháború folyamán csodás erővel lángolt fel. A magyar faji lélek, az alig, vagy félreismeret magyarság, melyet békéjében tartott az emlékek, hagyományok sulya, melyre sokszoros erővel nehezettek a multak bünei, évezredek korát meghaladott erővel dobta magát a népek vad forgatagába, tiszteletet, elismerést és megbecsülést szerezve mindennek, ami magyar s ami e névvel összefügg.

S hogy varmergyénk népe, Zemplén magyarsága e diadalmas megismerés kivívásában nem csekélyen részes, annak bizonyosságul a többi sok közül most csak a becsület utját dicősegesen megfutott tizedik honvéd ezredünkre hivatkozunk, melynek fejére nagy szövetségesünk vezérkarának elismerése fonta a legszebb babért.

E népnek, mindenkori s mostani nagy erősségünknek, a világ előtt a magyar név, vitészség és becsület e dicőseges meghurcolójának patakokban értünk ömlött vére legfőbb figyelemzetünk a jövő feladatnak kiválasztásában és teljesítésében.

Egyesülni ama létünkkel szoros összefüggő feladatra, hogy nevel-

jük, műveljük, támogassuk és szeressük ezt az anyit vérzett, a legáldozatkészebb, legönzetlenebb küzdelmet legbeesületesebben megvívott magyar népünket. Hogy óvjuk, védelmezzük, nemzeti életösztönét megszilárdítsuk, faji lelkét ápoljuk: ez a jövő békés korszaknak a háboru által kiutat s reánk váró első kötelezsége.

Egyesületünk alapszabályokban megjelölt feladatai is e célok megvalósítása körül csoportosították. De népünknek e világok harcában megnyilvánult s elemibb erővel lángra soha nem gyúlt faji öntudata ma sarkalatos dogmaként jelöli ki egyesületünk legközlelő feladatát: a magyar nemzeti népkultúra ápolását.

Első és legfontosabb rendeltetésének ismeri az egyesület, hogy a varmergyében, mint azon a földön, a mely az egységes területből működése szintjei kijelöltetett, fáradságot és áldozatot nem kímélve megteremtse, létesítse a magyar faj művelődésének minden lehetséges feltételét. Hogy megragadjon és fogantatba vegyen minden eszközt és módot, melylyel az oly sok vért vesztett népünknek a kultura áldásaival a boldogulás lehetőségeit nyújtsa s megszabadítsa, nem mint eddig, a hontalanság keserü kenyerétől.

Fáradságot és áldozatot nem kímélve erős ehatározással fog az egyesület e célok felé törni, mert tudja, hogy ez idő szerint s a jövőben is szükségesebb, tehát hasznosabb munkát nem végezhetünk, mintha a magyar társadalom lelkiismeretét, kötelezségadatát és erélyét, szóval a magyarság nemzeti életösztönét e varmergyében felélesztjük és megszilárdítjuk. Folytonos hangoztatásával a magyar szupremaciának, mely a háboru tisztító tüzeben, e küzdelmes időkben azon elvitathatatlan jogszerzéshez juttatott bennünket, hogy magyarságunk hódító útjának megérthető, szabad és kétségbevonhatatlan joga van minden olyan hazai területre is törni, mely tőlünk vágyainktól és érvényesülésünkötől idegen akar maradni.

Kutatni, vizsgálni, bírálni és összehasonlítani fogunk már most minden hazai, idegen, minden belső és külső mozzanatot, melynek alapos ismerete fontos e célból. Az igazságot egészen akarjuk majd látni, de látni is és a szeretet kiméltetésével, de őszinteséggel fogjuk ezt megmondani, hogy az igaznak, a valósnak, a szükségszerűnek és elkerülhetetlennek helyes felfogása és tette kész megszívlelése minél szélesebb körben lehetővé váljék.

A legnagyobb magyarok sorába emelkedett nemes lelkű jölvőnk, boldogult emlékü gróf Andrássy Dénes virágzóvá tette azon reményünket, hogy az általa nyújtott anyagi eszközök birtokában, munkánk lehetőségeinek határait Zemplén egész területét bevonhatjuk és a legkisebb zugba is bevilágíthatunk a kultura szövétnékével.

Ámde e munkához és a kitűzött feladatok köré csoportosított céljaink megvalósításához szűkségünk van a varmergye magyar értelmiségének kivétel nélküli áldozatkész támogatására.

Epen azért a megvalósítandó feladatok bevezetésének tartjuk a varmergye értelmiségének kulturai, társadalmi egységét megteremteni.

Célunk: az intelligenciát s varmergyénk polgári társadalmát, azokat,

kikben él az önmagunk, a magyarságunk iránti megbecsülés, a kultura iránti hasznos fogékonyság, az altruizmussal vegyült fajszeretet, egy egységes szervezetbe tömöríteni.

Zemplénavarmergye ez értelmiségének eszéhez, szívéhez, lelkiismeretéhez, sőt jól felfogott érdekéhez intőzzük azért e hívó szózatot azon reményben, hogy kiáltó szavunk nem marad hatástalanul s egyesületünk a varmergye intelligens társadalmát tagjai közé soroltan nemes lendülettel, erővel és lankadatlan bizalommal kezdheti meg a közművelődés terén a vállalt feladatok kiépítését.

Az áldozat, amit kérünk, igen csekély. Hiszen tagsági díjunk minimális. De ha e járulékok is nagyban előbbre vihetik és kiszélesíthetik működési körünket, a számban, az egysülésben rejli erő, melyhez az egyesület ezúttal törekszik.

Nem akarunk letenni a reményről, hogy e szózatunk nyomán gazdag történelmi mult varmergyénk hazafias társadalmának tagjai oly számban esatlakoznak hozzánk, hogy a hasonló egyesületek között a Zemplénavarmergyei Közművelődési Egyesület első helyen példaként fog vezetni.

Példájaként egy nagy, egymást megértő egységben, kulturai szolidaritásban egyé font varmergyei társadalomnak, hol a magyar hazafias értelmiség megértette, hogy minden igaz magyar embernek az eddiginél jobb meggyőződése alapján apostolnak kell lennie e tekintetben, ha a távolabb és közelmúltban elhanyagolt zömét népességünknek vissza akarjuk adni a nemzetnek.

De bizalommal bocsátjuk utjára e kérés szózatot azért is, mert varmergyei társadalmunk méltónak mutatta magát e nagy időkhez. A háboru ütötte nehéz sebek iránt megnyilvánult meleg érzése, segíteni vagyása és nemes áldozatkészsége remélünk engedni, hogy a béke munkájára előkészülő, a faji öntudat ápolásának, a nemzeti közműveltség terjesztésének kizárólag magasabb kötelezségérzetből áldozni kívánó egyesületet nem engedi magános utakon, hanem együttes lélekkel jön segítségünkre annak eléréséhez, hogy e varmergye népessége is a magyar nemzet mindenkori létének elpusztíthatatlanul hatalmas erősségét képezze.

Hazafias üdvözlettel maradtunk: Sátoraljauhelyben, 1916. évi február hó 25-én tartott közgyűlésünkben.

Damjanovich Ágoston,	gr. Andrássy Géza,
alelnök.	elnök.
Szentgyörgyi Géza,	Domján Elek,
főtájtár.	ügyv. alelnök.

Az alapszabályok szerint tagja lehet az egyesületnek minden a magyar nemzeti művelődés ügyét támogatni kész tisztos jellemű hazafi és honleány, vagy erkölcsi testület. Alapító tag az, aki egyszer s mindenkorra 100 koronányi alapítványi összeget tesz le, vagy magát 5 egymásutáni éven át 20 korona s az alapítványi tőkehátralék 5 o/o os kamatának lefizetésére kötelezi, mely kötelezettség az illető alapító halálának esetén örököseire is átszáll. Rendes tag az, aki évi 2 korona tagsági díj fizetési kötelezettségével az egyesületbe való belépését bejelenti. Pártoló tag az, aki az egyesület céljainak előmozdítására, bármikor és bármilyen adománnyal járul.

Az egyesületbe való belépési nyilatkozatok az egyesület főtájtárához Szentgyörgyi Géza kir. s. tanfelügyelőhöz küldendők.

A sátoraljauhelyi megfigyelő állomás megszűnése.

Rokkantügyi Hivatallá alakul át.

— Ápr. 12.

A háboru kiütése után néhány hónappal az északi haretéren fellépett járványok elleni sikeres védekezés céljából Munkács, Miskolc, Losonc, Besztercebányán, Rózsahegyen, Zsolnán, Trencsénben, Nyiregyháza, Nyitrán, Kassán, Ungváron, Szatmáron, Debrecenben és Sátoraljauhelyben megfigyelő állomásokat állított fel a magyar kormány.

Az u. n. Etappe-terület körletében netán fellépett járványok továbbhurcolásának megakadályozása, a Hinterland és az ország mögöttes részeinek a járványoktól való mentesítése volt a kormány célja a megfigyelő állomások létesítésével.

A haretérről a megfigyelő állomásokra utaltak be a betegeket és sebesülteket megfigyelés, fertőtlenítés és tetvetlenítés céljából. Néhány napi megfigyelés után kiderült, hogy melyik beteg szenved fertőző betegségben és melyik nem. A megfigyelő állomások mint szűrőkórházak csak a nem ragályos betegeket engedték keresztül a mögöttes országrészekbe, a fertőző betegeket ellenben elkülönítették és gyógykezelés alá vették.

A megfigyelő állomások igen jól bevált közegészségügyi intézménynek bizonyultak az ország megvédésében a járványos betegségektől. Az országban sehol sem tudott járványszerűen fellépni a fertőző betegség.

Különösen a kárpáti harcok idején tettek óriási, eléggé meg nem becsülhető szolgálatot a megfigyelő állomások. Akkor közvetlenül a haretérről kapott betegeket és sebesülteket a sátoraljauhelyi megfigyelő állomás is, a melynek akkor különösen igen nehéz munkája volt. A folytonosan igényelt férőhelyek miatt — állandóan tele volt a kórház — az öt napi megfigyelési időt a legpontosabban be kellett tartani, folytonosan jöttek és mentek a betegek, ami minden tényező munkáját a legfokozottabb mértékben igénybe vette. Ezekben az időkben a sátoraljauhelyi megfigyelő állomásra fontos szerep hárult a Szinna és Takcsány vidékén fellépett kiütéses tifusz

járvány miatt is. Miután Ungvár fertőzve volt és zár alá helyeztetett, a hadvezetőség intézkedése folytán Szinna és Takcsány vidékéről az összes betegeket és sebesülteket, ugyszintén más vidékről is a kiütéses tifusz gyanús betegeket a sátoraljaujhelyi megfigyelő állomásra irányították.

Mióta az oroszok kitakarodtak a Kárpátokból és Galicziából, úgy hogy Oroszország lett a hadszíntér, a megfigyelő állomások beteglétszáma erősen megesapant. Volt olyan időszak, amikor alig volt beteg egyes megfigyelő állomásokon. Miután különben is messze esett a hadszíntér, nem volt célszerű a betegeket és sebesülteket oly messzire hozni megfigyelés céljából, ezért Galicziában rendeztek be egyre több megfigyelő állomást, úgy hogy az ország belsejében lévő megfigyelő állomások az utóbbi időben majdnem mindig egyszer már megfigyelt betegeket kaptak. — A megfigyelő állomások célja és rendeltetése így lassanként kopni kezdett és előrelátható volt, hogy meg fognak szűnni.

Ez most meg is történt. Az összes megfigyelő állomások, mint ilyenek, megszűnnek. A rózsahegy és besztercebányai megfigyelő állomás még tavaly decemberben átalakult a tüdőbajos és belbeteg katonák kórházává, a többi megfigyelő állomás most mind átvette a katonaság tartalékkórházának a sátoraljaujhelyi megfigyelő állomás kivételével, amely a m. kir. Rokkantügyi Hivatal gyűjtő, szétosztó és utókezelő gyógyintézete lesz műhelyekkel és iskolákkal.

A sátoraljaujhelyi megfigyelő állomást április hó 15-én fogja átvenni a belügyi kormánytól a m. kir. Rokkantügyi Hivatal és április 25-ike után már rokkantakkal fog benépesedni a barakk. Tekintettel arra, hogy közel 4000 rokkant részére lesz itt férőhely; ez lesz az ország legnagyobb rokkantügyi intézete.

A rendelkezésre álló rövid időt lázas sietséggel kell az átalakítási és berendezési munkálatokra fordítani.

(Egy kis statisztika.)

Az elköltött ellátmányok összege beleértve az építkezési költségeket is, ke-rekszámában 5 millió koronát tesz ki. Ebből az élelmezésre 1 millió 800 ezer korona esik. Az ápolási napok száma 800 ezer volt, az összes ápolási költség egy személy után egy napra 3 kor. 30 fillért, az élelmezési költség egy személy után egy napra átlag 1 korona 75 f. tett ki. A rendkívül nehéz élelmezési viszonyok és hibetetlenül magas élelmi árak dacára a kitűnően bevált és működő házi élelmezés befolyásolta így kedvezően az ocsó élelmezési költségeket.

Az ujhelyi megfigyelő állomás igen nagy, a közönség által felbecsülni nem is tudhatott szolgálatot tett a megyei közegészségügynek is azáltal, hogy míg a többi megfigyelő állomás csak katonákat fogadott be, itt gróf Mailáth József elrendelte, hogy az ujhelyi megfigyelő állomás Sátoraljaujhely városból és a vidékről befogadja a fertőző betegségekben szenvedő és a fertőzésre gyanús polgári egyéneket is, miáltal a járvány továbbterjedése a leghatékonyabban megakadályoztatott. A megfigyelő állomáson lévő bakteriológiai laboratórium végezte az egész megyének a szükségelt vizsgálatokat és ugyancsak a megfigyelő állomás bocsátott ott, ahol szükség volt, a megye rendelkezésére járványorvosokat és oltóorvosokat.

(Mi a Rokkantügyi Hivatal?)

Az ujhelyi rokkantügyi intézetnek gróf Mailáth József miniszteri biztos marad a vezetője és dr. Balás Dezső ezredorvos a vezető orvosa.

A moderna orvosi tudománynak, gyógypedagógiának és szociálpolitikának eszközeivel olyan sérültek és betegek egészségét és keresetképességét is vissza lehet adni, kik még pár év-tizeddel ezelőtt nyomorékok és koldusok maradtak volna. A sebesültek nagyobbik része még kórházainkban meggyógyul. De az első kezeléskor bénán, csonkán vagy belbetegséggel távozók sincesnek vesze. A bének és belbetegnek nagy része speciális utókezeléssel gyógyítható. A csonkultak mesterséges testrészeket kapnak. A rokkantak korábbi foglalkozásuk folytatására vagy azzal rokon könnyebb foglalkozásra, sőt egészen új mesterségre is megtaníthatók. A szakszerű munkaközvetítés a csökkenett kereset-képességű számára is megtalálja a neki való helyet a gazdasági életben, a patronázs meg szemmel tartja és megóvja a kizsákmányolástól. Azok pedig, kik magán munkaadónál célszerűen el nem helyezhetők, kereseti telepeken és műhelyekben találnak munkát és megélhetést. Aránylag csekély azoknak a gyógyíthatatlanoknak és munkaképteleneknek száma, kik egészen a haza hálájára lesznek utalva.

E feladatoknak megoldására irányuló magyar rokkantügyi akció alapját az 1915. évi XV. t. c. 8. §-a vetette meg, mely kimondotta, hogy az ellenség előtt történt sebesülés, vagy a háború fíradalmi következtében rokkantná vált legénységi állományba tartozó egyéneket, amennyiben kilátás van arra, hogy keresetképességüket egészben vagy részben visszanyerhetik, orvosi utókezelésben és gyakorlati oktatásban kell részesíteni s hogy a művegtagokra szorulókat ilyenekkel el kell látni. Ugyanez a szakasz továbbá kimondotta azt is, hogy az, aki magát egy e célra szervezett orvosi szaktanács véleménye szerint szükséges orvosi utókezelésnek, vagy művegtagok alkalmazásának és gyakorlati oktatásnak alá nem veti, elveszt iigényét a rokkant-nyugdíjhoz, vagy a rokkantak házában el-látási állományába való felvételéhez.

A törvénybe lefektetett alapon a magyar rokkantügyi akció kiépítésére a m. kir. miniszterelnökség fenntartása alatt m. kir. Rokkantügyi

hivatalH szerveztetett, melynek feladata, hogy az akciót Magyarország területére megszerveze, egységesen vezesse, az állam és társadalom között a munkát megossza, a szükséges állami intézeteket megszerveze és igaz-gassa, a társadalmi munkát pedig az állami munkával összhangzatosan irányítsa.

A Hivatal szervezési osztálya eddig az állami intézményeknek hét típusát állapította meg, u. m. sérült katonák számára az utókezelő gyógy-intézetet, a krónikus belbeteg katonák számára a speciális kórházakat (szanatóriumokat, fürdőhelyeket), csonkított katonák részére a művegtaggyá-rakat, a vagyontalanok vagy keresetüket folytatni nem tudók számára a rokkant iskolákat, rokkantak munkaközvetítőjét, a kereseti telepeket és műhelyeket és a gyógyíthatatlanok kórházát.

A Rokkantügyi Hivatal eddig két általános rokkant-számlálást tartott, egyet 1915. évi március 31-én a sérültekre (bénákra és csonkultakra nézve) és egyet 1915. évi szeptember 30-án az idült belbeteg katonákra. A számlálás eredményét a Hivatal folytatónak kiegészíti és ellenőrzi a katonai parancsnokságok által hozzá eljuttatott egyéni lapokkal.

A m. kir. rokkantügyi hivatal sátoraljaujhelyi intézetében

1. gyűjtő és szétosztó telep;
2. utókezelő gyógyintézet;
3. iskola és
4. műhely lesz.

A sérült, csonkított és idült betegségekben szenvedő katonákat ugyanis a katonai igazgatás a m. kir. rokkantügyi hivatalnak adja át. Az ujhelyi rokkantügyi intézet körletéhez tartozó kórházakból és egészségügyi intézetekből az ujhelyi intézet fogja kiválasztani és magához beutalni a rokkant katonákat, akik aztán betegségeiknek, illetőleg rokkantságuknak megfelelően innen más különleges rokkantintézetekbe fognak utaltatni.

A rokkantügyi hivatalra bízott katonák túlnyomó része béna és ezért első és legfontosabb tennivaló az utókezelő gyógyintézetek szervezése volt. Ujhelyben közel 1500 rokkant fog nyerhetni egyszerre utókezelést. Megmarad a sebészi osztály a javító mű-tétek végzésére. A bénaság gyógyítására különféle gyógyító tényezők lesznek, ortopédiai műtermek massagézsal, mozgatóással, villamoszással, meleggel és fürdővel, gyógyító berendezésekkel.

Jelentéheny azoknak a rokkantaknak a száma is, akiknek nincs vagyonuk és akik csonkulásuk, benu-lásuk vagy betegségük következtében eddigi foglalkozásukat folytatni nem tudják. Ezeknek befogadására valók a rokkantak iskolái. A sátoraljaujhelyi rokkant intézetben 600 személy részére lesz rokkantiskola berendezve. A rokkantak meg lesznek tanítva a munkaprotézis és mesterséges test-részhez idomuló szerszámok használatára. A bének számára pedig a benu-lt testrészhöz idomuló szerszámok lesznek készítve és azok használatára a bének be lesznek gyakorolva. A betegek meg lesznek tanítva azokra a műfogásokra és mozdulatokra, amelyek a szervezet hibás volta dacára is célravezetőnek. A gazdasági munkálatokon kívül kertészet, méhészet, kovács, lakatos, borbély, asztalos, szij-gyártó, cipész és szabó műhelyek,

szalmafonás, fűz, gyékény, forrás-fonás, cartonage, mázolás, analfabétá-iskolák, méhészeti és baromfi telepek lesznek. Az intézet a növénydelekből önálló iparosokat, önálló ex-tenciákat fog kiképezni.

Csak a szükséges orvosi utóke-zelés és gyakorlati oktatás befejezése után bocsáttatnak el a béna, csonka és belbeteg katonák a hadsereg kö-telékéből.

Ezután a társadalom munkája következik, hogy a kiképzett rokkantaknak foglalkozásuknak megfelelő-kenyeret adjon.

A VILÁGHÁBORÚ.

A sajtóiroda hiteles távirati jelentése.

Harcok az olasz fronton.

Budapest, ápr. 11.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenté:

Orosz és délkeleti hadszíntér:

Nem volt különösebb esemény

Olasz hadszíntér.

Az arcvonal egyes szakaszain a tüzéségi tűz élénksége fokozódott. Az ellenség természetesen tüzelt az arcvonalunk mögött levő helységekre. Így a tenger-melléken, Duino, Görz déli része, a st.-peteri kórház és a görzi grófság több más helysége, Karinthiában St. Kathrein és Ug-gowitz (a Canale völgyben), Ti-rolban Levico és Rovereto nehéz tűz alatt állottak. Rivinál a harcok tovább folynak.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A németek folytonos előnyomulása Verdunnél.

Berlin, ápr. 11.

A német nagy vezérkar jelenté:

Nyugati hadszíntér:

Az angolok többszörösen je-lentékenyen fokozva tüzéségi tevékenységüket, az éj folyamán St.-Eloiától délre erős kézigránát-támadást intéztek ellenünk, amely tölesérállásaink előtt meghiusult. Az állás egész terjedelmében szilárdan birtokunkban van.

Az Argonneokban La Fille Mortenél és tovább, Vauouistól keletre a franciák több robbantással csak önmaguknak okozták kárt.

A Maas két oldalán a harcok tevékenység tegnap is igen élénk volt. A Vorges pataktól délre, Haucourt és Bethincourt között általunk elfoglalt francia állások ellen intézett támadások, az ellen-ségre nézve veszteségteljesen összeomlottak. — A sebesülteknél foglyok száma itt 22 tiszttel és 549 főnyi legénységgel 31 tiszttel és 1231 főnyi legénységre, a zsákmány pedig 2 ágyura és 2 géppuskára emelkedett.

Bris de Corbeauxtól délre további erőszakasznak elfog-lása alkalmával ma éjjel 222 fog-lyot és 1 géppuskát szál litottunk

Április 12
be. Az elle
irányából i
a keleti p
oldaltüzelés
A Maas
ség hiába
Cote du B
lén elvesz
szerezze.
Douaun
gatra az e
további vé
gadni, am
foglyot és
vissza, véd
keletre le
repülőgépe
Keleti és
A hely
lan.
A
Gyere
Háborus
nadrágo
Ugy k
meséket, es
Egyszer vol
vagy Béla,
Jani sem a
jól ismeri ő
A min
kányt enge
és vigan ha
molsággal
mint a nag
bavonult ap
vérek és a
sokat.
A tály
szöke fia sip
leráncigálja
a vendég
szappanoz.
jön es ho
hogy a por
kötő műyer
A vendég t
balfüle me
lenyuzza a
— Hat
— Nin
a mester . .
A gyer
köny faja
érdeklődik
— Talá
— Már
Eihallg
könyeit rejt
A kis
és újból mu
szóltanul ha
csukló besze
— Né
Az anyám
kevés nek
nyér, meg s
vagyok a es
az elemít
folytatom az
az a baj,
lenni az ü
menni a pr
én voltam
egész ötödik
mégsem tud
— Hat
— Nem
Hiszen tetsz
rotválni és
megy nekem
pész szeretn
képész . . .
pénzt. Kipol
talt, meg m
mint vasárna

be. Az ellenségnek Chattancourt irányából intézett ellentámadásai a keleti partról indított hatásos oldaltűzelésünkben meghiusultak.

A Maas jobboldalán az ellenség hiába kísérelte meg, hogy a Cote du Boivre délnyugati szélén elvesztett területet visszacserezze.

Douaumont erődtől délnyugatra az ellenség kénytelen volt további védelmi műveket átengedni, amelyektől néhány tucat foglyot és 3 géppuskát hoztunk vissza, védőágyunk Yperntől délkeletre leszedtek 2 ellenséges repülőgépet.

Keleti és balkáni hadszíntér:

A helyzet általában változatlan.

A legfőbb hadvezetőség.

Gyerekhősök civilben.

Háborus történet három rövid-nadrágos családfenntartóról.

Hegyalja-Tállya.

Ugy kellene kezdeni, ahogy a meséket, csodás legendákat szokták: Egyszer volt, hol nem volt... Am az, amiről itt szó lesz, nem „az Operenciás tengeren túl” történet és Kőváry Béla, Littmann Dezső és a pék Jani sem afféle fantasztikus alakok, jól ismeri őket mindenki Tállyán.

A minap még mindhármán sárkányt engedtek, lovacskát játszottak és vigan hancuroztak, ma öregek komolysággal dolgoznak, küzködnek, mint a nagyok, pénzt keresnek habavonult apjuk helyett, hogy a testvérkéik és az édesanya ne koplaljanak sokat.

A tállyai borbélynál sápadt arcú, szőke fiu sipítja a vendégre: „asszogaa”, leráncigálja a kabátot, szalvétát köt a vendég nyakába és rendületlenül szappanoz. Mikor kikérdezi, honnan jön es hová utazik és elpanaszolja, hogy a pomadé, otkolon és a bajszkötő milyen drága — boroválni kezd.

A vendég türi egy ideig, de mikor a balfüle mellől tevedésből a bőrt is lenyuzza a fiu, megkérdezi haragosan: — Hát a mester hol van?

— Nincs mester. Az apám volt a mester... Most én vagyok...

A gyerek hangja elakadt. Szemét könyv fújja be. Most már részvételt érdeklődik a vendég.

— Talán bevonult az édesapád?

— Már a föld alatt van...

Eh hallgatnak. A gyerek, hogy könyvet rejtsen, a borotvát élesíti.

A kis fiu megtörölte a szemeit és újból munkához látott. Most már szótlánul hallgatja a vendég fel-felcsukló beszédét:

— Négyen vagyunk testvérek. Az anyám mosni jár, de amit keres, kevés nekünk. Drága ám most a kenyér, meg a tojás is tiz krajcár. Én vagyok a családban a legidősebb, már az elemi is elvégeztem, hát most folytatom az apám mesterségét. Csak az a baj, hogy mindig itthon kell lenni az üzletben, nem szabad ki-menni a promenádéra, hej pedig, ha én voltam a Rinaldo Rinaldini, az egész ötödik osztály lehetett csendő, mégsem tudtak elfogni.

— Hát most borbély leszel ugy-e?

— Nem „leszek”, már vagyok. Hiszen tetszik látni, hogy tudok borotválni és a hajnyírás épp ilyen jól megy nekem. Most még csak fényképész szeretnék lenni. Borbély és fényképész... akkor keresnék aztán sok pénzt. Kipolituroztatnánk a nagy asztalt, meg minden nap úgy élénk, mint vasárnap.

Most már nem voltak szomorúak a kis fiu szemei, élénken ragyogtak. Bizonyára arra az időre gondolt, amikor kiragaszthatja az ajtóra az új cég-táblát:

KŐVÁRY BÉLA

borbély és fényképész.

— Van még ebben a városban több olyan gyerek, ki apja helyett folytatja a mesterséget? — kérdeztem tőle?

— Van, kérem. Tessék nézni, ott a garádciosban lakik a pék Jani, amott meg a Littmann Dezső, aki polgáriabíró Tokajban, de mióta az apja katoná, ő a badogos.

Meg kell nézni a „pék” Janit is. Az anyja van az üzletben. Azt mondja, hogy „Janikával” nem lehet beszélni, mert alszik. Egész éjjel a kemencénél, hát nappal aludni kell neki.

... Nem kerestem tovább gyerekeket, akik nem játszhatnak többé Rinaldo Rinaldini a promenádon, mert kenyérre, tejre, házbérré valóért kell dolgozni; a kis badogost se látogattam meg, akinek ott kellett hagynia a polgári iskolát, hogy apja helyett kezebe vegye a kalapácsot: már nem voltam kíváncsi a családfenntartó gyerekekre; elég volt, amit halottam róluk. Csak annak örültem, hogy a pék Jani aludt és nem beszélgettem vele. Ki tudja, miket mondott volna?...

SZINHÁZ.

** Színház és háború. Mikor a háború kitört, ultimátumot nemcsak a hadviselő felek vártottak, hanem a színházak is kaptak izelítőt belőle. Ugy fogták fel a színházak működésére vonatkozó intézkedéseket, hogy szórakozásra a háború alatt nincs szükség s bizony elég szomorú, hogy az ország legtöbb színésze, de meg festője, szobrásza is — kenyér nélkül maradt.

De ma már, a háború második felében mit látunk? Mintha a szem, melylyei eddig a színházat tekintették, megtisztult volna, mintha a gáncoskodók vezekelnének a sok hiábavaló fecsegéséért, annyira meghuzódnak.

Legfrappánsabbul Bem apó érezte 48-ban a színházak a háborúhoz való viszonyát, mikor azt mondotta: a színészeket ne vigyék a háboruba, maradjanak itthon és simítsák el a gyász-baboruitak arcáról a szomorúság barázdáit. Ma már erre annyival inkább szükség van, mert a művészet fejlettebb, nemesebb, igazabb eszközökkel tud a szívekhez férközni.

A színház közszükségletet elégít ki! Azt mondták régen, hogy a színművészet angolkörös gyerek s ime kitűnt, hogy Herkules szobrát kell megmintázni róla. Ma minden téren, irodalomban, a művészet minden ágában hull a férgese. A színművészet csillaga pedig soha nem remélt fényben ragyog, mert a természet törvénye itt is diktál: a nemes anyag él, virágozik...

Az újhelyi színház megnyitása-kor jut mindez eszünkbe, midőn az új szezonot annyi erővel, hatalmas ambícióval, munkakészséggel nyitja meg egy jeles társulat, élén a kiváló művész, Fodor Oszkárral.

** Az első előadások. A mai estén Bródy, Martos és Jacobi pompás operettjében, a *Sibill*-ben kitűnő alkalom nyílik az énekes személyzet bemutatkozására. A címszerepet Albert Böske játssza, míg a nagyhercegnőt *Tercsányi Viki* énekl. A nagy-

herceg szerepe Szendrő Gyulának, Petrov Falussy Istvánnak jutott. A kormányzót *Krémer* Jenő játssza, aki a darabot rendezi is, Póiret impresz-száríót *Heltai* Árpád. Csütörtökön a drámai személyzet mutatkozik be a nagy hírű *Mandarin*-ban. A címszerep Fodor Oszkáré, a többi főszerepben L. Zikó Imát, Császár Kamillát, Fenyő Aladárt stb.-t fogjuk látni. Pénteken mérsékelt helyárrakkal a kitűnő Cigányprimást adják, szombaton operette-bemutató, a Népopera idei slágere: Vagy ő vagy senki kerül sorra. Ezt ismétlik meg vasárnap este, míg vasárnap délután a Piros bugyelláris megy. Az első előadásoknak az a hiányosságuk lesz, — amiért az igazgatóság előre is a közönség elnézését kéri, — hogy nélkülözni fogjuk a zenekart, mert a katonazenekar, melynek megszerzése iránt az igazgató minden lépést megtett, még mindig nem kapta meg az engedélyt. Közli azonban az igazgatóság, hogy ez a fogyatkozás semmiesetre sem marad állandó, mert május 1-től szerződöttetve van az aradi színház polgári zenekara s e mellett remélhető, hogy a megelőző előadásokra sikerül mihamarább megszerezni a katonazenét.

HIREK.

— Adomány a hadiárvak javára. Vármegyénk főszeptől vottuk a követező sorokat: Gróf *Wolkenstein* Oszvald belső titkos tanácsos és neje által a zempléni vármegyei hadiárvak javára adományozott 200 koronáért ez uton is őszinte hálás köszönetemet tolmácsolom. Sátoraljaújhely, 1916. évi április 10 en. *Szinyei Merse* István, főszept.

Itt említjük meg, hogy lapunk szerkesztőségéhez újabban *Schmidt* Lajos rendőrkapitány szolgálatot be a hadiárvak javára 36 koronát. Ebből az összegből 20 korona a rendőség perselygyűjtésének eredménye, 16 korona pedig Ovig Eisig gondolatolvasó adománya. Ezen 36 koronával együtt újabb gyűjtésünk összege 158 korona.

— A Zempléni vármegyei Közművelődési Egyesület központi választmánya Dumján Elek ügyvezető alelnök vezetésével, számos tag részvételével a vármegyei ház nagytermében tartotta meg e havi rendes ülését. Az ülésen az ügyvezető alelnök jelentést tett az Országos Közművelődési Tanács ez évi közgyűléséről, melynek a jövő békés korszak kulturmunkáján való előkészület megszerzése volt legfőbb tárgya. Foglalkozott a választmány a vármegyei múzeum létesítésének kérdésével. Dr. Visegrádi János városi felső kereskedelmi iskolai tanár szakszerű s nagy gonddal készített javaslata figyelembe vételével a múzeum létesítését kimondotta s a megindítandó anyaggyűjtés s a szervezéssel járó teendők irányítására és kidolgozására bizottságot küldött ki. A létesítendő múzeum részére gyűjtött tárgyak ideiglenes elhelyezésére a vármegye alispánjától kér helyiséget a választmány. Elhatározta, hogy az elterjedt s hatásaiban rendkívül káros pornografikus és detektív tárgy mozgófénykép előadások szabályozása s a filmek kulturális cenzurája érdekében a belügyminiszterhez feliratot intéz. Hozzájárult a F. M. K. E.-nek a háborús gyermekkeretek létesítésére irányuló akciójához. Elhatározta továbbá, hogy a vármegye hazafias kö-

zönségéhez szöveget intéz, taggyűjtő ivateket bocsájt ki s a vármegye hazafias társadalmát felhívja az egyesületben való tömörülésre. A lapunk élén hozott, Szentgyörgyi Géza egyesületi főtitkár által készített szöveget, — a melyre itt is felhívjuk lapunk közönségének figyelmét — elfogadta; terjesztésével s a taggyűjtés szervezésével megbízván az elnökséget. Elfogadta az elnökségnek egy közmívelődési matiné rendezésére irányuló előterjesztését. Targyalta az ifjusági egyesületek szervezésének lehetőségeit s kimondotta, hogy amennyiben a háború okozta nehézségek megengedik, az egyesületek szervezését és működését erejétől telhetőleg elősegíti. Az egyesület választmányának ezen látogatott s tartalmas ülése meggyőzőtett mindenkit, hogy az egyesület életének, működésének vezetői, irányítói a legteljesebb odaadással a kulturális ügy iránt meleg szeretet és buzgósággal igyekeznek a reájuk rótt feladatokat teljesíteni s az egyesület működését vármegyénk egész területére hasznosan s a kultura szükségletnek megfelelően kiterjeszteni.

— Városi közgyűlés Újhelyben. A képviselőtestület hétfőn délután közgyűlést tartott, melynek fő tárgysorozata többnyire kisebb folyó ügyekből állott, azonban akadt egy-két általános érdekű pont is. Így elsősorban a Ronyva-szabályozás ügye, melyre nézve a h. polgármester jelentette, hogy az előkészítő munkálatok már teljesen be vannak fejezve s mihelyt az engedélyezés jogerősen a város kezében lesz, hozzá is fognak ehhez a nagyjelentőségű munkálatokhoz. A közgyűlés egy ellenőrző bizottságot alakított, melyek tagjai a h. polgármesteren és a főmérnökön kívül dr. Haas Bertalan és Hönisch Dezső lettek. A lisztellátás ügyéről Láncki Aladár számvevő referált s javaslatára a közgyűlés a polgármesternek felhatalmazást adott a lisztellátási teendők céljaira egy kisgigítő munkaerő alkalmazására. — A kereskedelmi iskola szervezeti szabályaira nézve a miniszterium bizonyos pótlásokat kívánt, melyeknek a közgyűlés hétfőn eleget is tett.

— Közigazgatási bizottsági ülés. A vármegyei közigazgatási bizottsága tegnapi délután, hétfőn *Szinyei Merse* István főszept alelnöke alatt tartotta meg e havi rendes ülését, mely alkalommal csupa sablonos és szürke tárgy szerepelt a napirenden. Az előadók es az állami közigazgatási ágak vezetőinek jelentéseit a bizottság tudomásul vette. A gyors lefolyású ülés délelőtt 11 órakor véget ért.

— Magyar név. Friedmann Mór, munkásbiztosító pénztári tisztviselő, valamint kiskoru gyermekei neveinek „Fenyő”-re kért változtatását a belügyminiszter engedélyezte.

— A zempléni sorsjáték sikeréért. A következőkben folytatjuk a zempléni sorsjáték céljaira szolgáló gyűjtésnek lapunkban már megkezdett közlését: *Ambrózy* Nándorné gyűjtőívén adakoztak: *Bernáth* Aladárné 1 kg. kugler. *Bajusz* Ernőné 1 borostyán szipka. *Davidovits* Adolfné 1 porcellán váza. *Kantha* Gizi 1 ezüst vizitkártya tálcá. *Wiczmandy* Mórné ezüst Szentgyörgy tallér. *Hrabéczy* Elmor kézimunka terítő. *Kovaliczky* Sassa olajfestmény. *Steinhöffer* Sándorné szalmakosár stikkelt betéttel. *Malonyay* Feriné egy futó stikkelésű, két fillet medaillon. *Malonyay* Tamásné egy klópli-gallér, két kivat, szubrikált takaro. *Buza* Józsefné egy nipp-aszálka. *Say* Pálné egy görög lámpa. *Dökus* Lászlóné egy mezőkővesdi tarsoly, egy kézimunka kravat. *Bogyay* Béláné egy nagy váza. *Hericz* Sándorné fehér porcellán virágtál, 2

4. oldal.

pohár, levélnyomó, bélyegtarló, óratartó, papírvágókés. Bárá Sennyey Maresi olajfestmény, tájkép. Balint József skitz. Bényey Istvánné 2 személyre cobald porcellán szervíz. Wicz-mándy Marianne 1 majolika díszál. Lipsitz Margit Ferencz József, Vilmos császár, két kép. Zeller Mihály olajfestmény. Bárá Barkóczy Ilona 2 kézimunka, 1 stikelt legyező. Nyomárkay Odónné díszes váza. Keresztészeghy Sándorné stikkelt kenyérkosár kendő. Reviczky Mimi nippék. Bezerédi Ivánné nippék. Gróf Wolkenstein Oswaldné selyem írómappa. Kovaliczky Manóci selyem zsebkendőtartó stikelve. Gróf Mailáth Józsefné egy díszes nagy bronz váza. két kézimunka zsák, egy bőr ridikül, két felállítató képráma, 1 színes viráge, kézimunka, 5 darab Paar-dobozkában zicherheistük, kis kés és joujonk. Bánfalvy Tibor két olajfestmény. Haidinger Mathild két kézimunka. Zvolinszky Lajosné 4 korona. Horthy Béla olajfestmény. Geőcze Sarolta bronz tárgy, Guttmann Mórné 6 drb. Helyogravure rámozva. Haidinger Agostné egy argentero dessert táll Isépy Istvánné japán virág váza. Keresztessy Lajosné két kötet regény. Bárá Sennyey Lilly olajfestmény. Mauks Elemérné Tilins divány párna, kézimunka. Britzky Mariska slingelt fésűkendő.

Bárá Sennyey Gézánné: egy kosár ibolya, olajfestmény és 6 drb. kis puarell kép.

A városok élelmezése. A Városok Kongresszusának választmányja a napokban ülést tartott Budapesten. Az ülés eseménye dr. Nagy Ferenc miskolczi polgármester, mint a köz-élelmezési ügy referensének előadása volt. A Kongresszus elnöksége azt a kérdést tárgyalta, hogy szükség van-e országos élelmezési központ létesítésére? A tanácskozáson nem határoztak, mert több nagy város képviselője a hirtelenben előterjesztett javaslatot megfontolandónak tartja. — Erről az oldalról azt fejtették ki, hogy amennyire előnyös lenne a közép-pont működése siker esetén, olyan kockázatos lehetne, hogy a terv balul ütne ki. Az elnökség bizottságot küldött ki az élelmező központ tervezetének kidolgozására. Ez a bizottság pénzüberek és más szakértők bevonásával ki fogja dolgozni a gyakorlati kivitel módosztatát és előterjesztést fog tenni. Együttal az elnökség sürgősen felir a kormányhoz az élő sertés árának maximumálása érdekében és kérte a marnakereskedelem egyöntetű szervezését is. Ma ugyanis az a helyzet, hogy akár egy város, akár magánoszemély akar vásárolni marhákat, mindig szemben találja magát azokkal, akik a hadsereg számára vásárolnak és akiknek semmi se drága. Ezért olyan drága a hus ára. Szükség volna tehát arra, hogy a polgárság és a hadsereg részére történő marhavásárlást egyöntetűen eszközöljék. A Városok Kongresszusa meg akarja most állapítani a maga jövőndő működésének programját is s ebből a célból ápr. közepére új értekezletet hív majd össze. Azt hisszük, hogy a monopolsztikus gondolatot, amely az eddigi tanácskozás során főképen az állatkereskedelemre nézve felmerült, úgy fogják módosítani, hogy a városok élelmezése valóban megoldja a mostani súlyos helyzetet.

Könyvet a harctérre!

Az Országos Hadsegélyző Bizottság és a Magyar Szent Korona Országainak Vörös Kereszt Egyesülete könyveket, füzeteket, képes újságokat kér a harctéren levő katonák részére.

A küldemények a Vörös Kereszt Szeretetadómanó osztályhoz (Budapest V., Lipót-körut 1.) címzendők.

A kir. posta bérmentesen szállítja a csomagot, ha ráírjuk: „Szeretetadómanó a harctéren levő katonák számára.”

Főszerkesztő és laptulajdonos: **Ehler Gyula**
Felolós szerkesztő: **Telky Sándor.**

SZEPLŐ ÉS MÁJFOLT

elmulasztására legalkalmasabb és közkedvelt arckenőcsök: a

„Jelma Crém“

Liliom-arckenőcs

Sichulszky-arckenőcs

1-1 tégely ára 1 K. 20 f., kis tégely 80 f., hozzá való szappan 70 f.

Kapható:

a „Szt.-Antal“ gyógyszerertárban

Sátoraljaujhely, Széchényi-tér.

Kiadó lakás.

A Kazinczy-utcai 44. sz. házban egy négy szobából és mellékhelyiségekből álló lakás 1916. évi május 1-től bérbe adandó.

Bővebb felvilágosítással szolgál

Dr. Kellner Soma
ügyvéd.

Kiadó lakás.

A Főutca 20. szám alatt egy emeleti utcai lakás azonnal kiadó. — Bővebb felvilágosítást nyújt özv. Zsarnay Lajosné Csabai-kapu 14. szám Miskolcson.

Kereskedők figyelmébe!

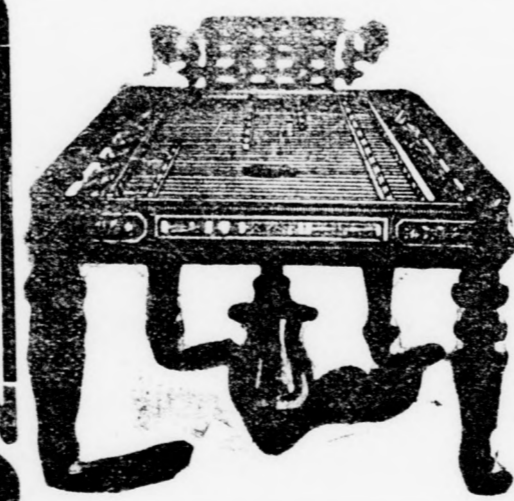
Jegyzék papir

fehér nyomópapirból lekerült stráfpapírok 10-15 cm. nagyságban, 1000 darab 50 fillérért kapható

a „Zemplén“ könyvnyomdájában.

LEGUJABB SZERKEZETŰ

CZIMBÁLMOK

Schunda V. József

cs. és kir. udvari hangszer-gyáros hírneves gyármányaiból

állandó bizományi raktár

van

Sátoraljaujhelyben

Erzsébet királyné-utca 18. sz. alatt.

Igen kedvező részletfizetési módozatok.

Vidéki megrendeléseket azonnal szállit.

Sátoraljaujhely. Nyomstott Ehler Gyula „Zemplén“ könyvnyomtatóintézetében.

Kiadó

egy kétszobás és egy kétszobás alkoból álló lakás folyó évi május hó 1 től

Bényey építésznél

Kazinczy-utca 65.

Meghívó.

A Töketeres és Vidéki Fogyasztási Szövetkezet

1916. évi április hó 30-án délután 4 órakor

Töketeresben,

a Hitelszövetkezet helyiségében

XV-ik évi rendes közgyűlés

tart, melyre a t. tagok tisztelettel meghívotnak.

Tárgysorozat:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és a felmentvény megadására.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Egy igazgatósági tag választása.

Töketeres, 1916. április hó 5.

Az igazgatóság.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált mérleg- és nyereség-számla a szövetkezet helyiségében kifüggesztetett és mindenki által megtekinthető.

A sátoraljaujhelyi közjegyző perfekt gyorsíró és gépirónót keres mielőbbi belépésre.

A ROVÁS

című rovatot olvassa el naponként a Budapesten megjelenő

AZ UJSÁG

politikai napilapban. A háborus helyzet kimerítő és szakszerű magyarázata. Bő hirrovat, tájékoztató és minden tudnivalót felölelő közgazdasági rész.

Egyes példány ára 12 fillér.

Kapható minden újságárusítónál.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre 32 korona
Félévre 16
Negyedévre 8
Egy hónapra 2 K. 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG kiadóhivatala
Budapest, VII., Rákóczi-u. 54.

Sátora

Megjelen

szord

Szerkeszt

sátoraljau

Telef

Ézratok

Nyiltterben

Beh

Rekvir

egyház m

által meg

minden p

nyos büs

számos h

között bu

ismeri a

az tudja

hogyan m

piomok t

imára hiv

gyar vidé

hangulatá

zott a ha

plom nag

kis cseng

belevésöd

be, hogy

lálnunk a

nak a me

magyar

szól, aki

rangjának

tan rogyo

gok a ha

hont idéz

sze távol

megölték

És mo

is meg tu

jaink els

készségge

emlékeiv

jait és sz

kat oda,

ban érezt

hallatják

Az a

boru husz

A ZEM

Háboru

Irta:

a sátoralj

A meg

littattak fel

sék az, ho

katonák m

a keresztülv

guk között

tőző megbe

szállitassan

szág mögöt

landnak me

Ettől az

toraljaujhely

gedett polg

megfigyelő

tem a minis

rium ezt az

ta jóvá, azza

megfigyelő

nasáe részér

És én e

mán jó eivé

és semmit s

és tovább